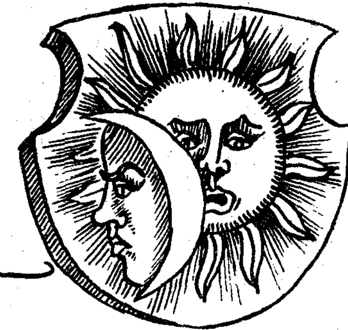
На вокладцы гравюры з выданняў беларускага першадрукара Францішка Скарыны.
Праект вокладкі — С. Рыбі.

Беларускі каляндар 1976

Галоўнае праўленне
Беларускага грамадска-культурнага таварыства

Беласток 1976

Рэдактар
Мікалай Гайдук

Мастак
Стэфан Рыбі

Ад'юстатар
Яніна Чэрнякевіч

Тэхрэдактар
Міхась Папоў

Карэктар
Валянціна Жэшка

Wydawca: Zarząd Główny Białoruskiego Towarzystwa Społeczno--Kulturalnego w Białymstoku. Oddano do składania 22.08.75 r. druk ukończono w listopadzie 1975 r. Ark. wyd. 17,5, ark. druk. 13,5. Nakład 4.000 egz. Cena 20 zł.

Druk: Białostockie Zakłady Graficzne zam. 2146 P-2

СКАРОЧАНЫ КАЛЯНДАР НА 1976 ГОД

	СТУДЗЕНЬ						ЛЮТЫ						САКАВІК					
П.		5	12	19	26			2	9	16	23		1	8	15	22	29	
А.		6	13	20	27			3	10	17	24		2	9	16	23	30	
С.		7	14	21	28			4	11	18	25		3	10	17	24	31	
Ч.	1	8	15	22	29			5	12	19	26		4	11	18	25		
П.	2	9	16	23	30			6	13	20	27		5	12	19	26		
С.	3	10	17	24	31			7	14	21	28		6	13	20	27		
Н.	4	11	18	25			1	8	15	22	29		7	14	21	28		

	КРАСАВІК						МАЙ						ЧЭРВЕНЬ					
П.		5	12	19	26			3	10	17	24	31		7	14	21	28	
А.		6	13	20	27			4	11	18	25		1	8	15	22	29	
С.		7	14	21	28			5	12	19	26		2	9	16	23	30	
Ч.	1	8	15	22	29			6	13	20	27		3	10	17	24		
П.	2	9	16	23	30			7	14	21	28		4	11	18	25		
С.	3	10	17	24			1	8	15	22	29		5	12	19	26		
Н.	4	11	18	25			2	9	16	23	30		6	13	20	27		

	ЛІПЕНЬ						ЖНІВЕНЬ						ВЕРАСЕНЬ					
П.		5	12	19	26			2	9	16	23	30		6	13	20	27	
А.		6	13	20	27			3	10	17	24	31		7	14	21	28	
С.		7	14	21	28			4	11	18	25		1	8	15	22	29	
Ч.	1	8	15	22	29			5	12	19	26		2	9	16	23	30	
П.	2	9	16	23	30			6	13	20	27		3	10	17	24		
С.	3	10	17	24	31			7	14	21	28		4	11	18	25		
Н.	4	11	18	25			1	8	15	22	29		5	12	19	26		

	КАСТРЫЧНІК						ЛІСТАПАД						СНЕЖАНЬ					
П.		4	11	18	25		1	8	15	22	29			6	13	20	27	
А.		5	12	19	26		2	9	16	23	30			7	14	21	28	
С.		6	13	20	27		3	10	17	24			1	8	15	22	29	
Ч.		7	14	21	28		4	11	18	25			2	9	16	23	30	
П.	1	8	15	22	29		5	12	19	26			3	10	17	24	31	
С.	2	9	16	23	30		6	13	20	27			4	11	18	25		
Н.	3	10	17	24	31		7	14	21	28			5	12	19	26		

СТУДЗЕНЬ

Славутыя „Васілёчкі“ з Бельска занялі на цэнтральным аглядзе „Беларуская песня — 75“ другое месца ў групе хораў у катэгорыі сучаснай песні. Фота Я. Цялушэцкага

ПРЫКАЗКІ І ПРАДКАЗАННІ

На Новы год ясна — у гумнах будзе цесна.

Калі студзень з мяцеліцай, снягамі, тады лета з навальніцамі і дажджамі.

Калі студзень расхляпаны, тады ліпень заплаканы.

Калі ў студзені пчала вылятае, рэдка добры год абяцае.

Калі студзень найвастрэйшы, годзік будзе найпладнейшы.

Калі ў студзені ліе, благія надзеі падае.

Студзень пагодны абяцае год уродны.

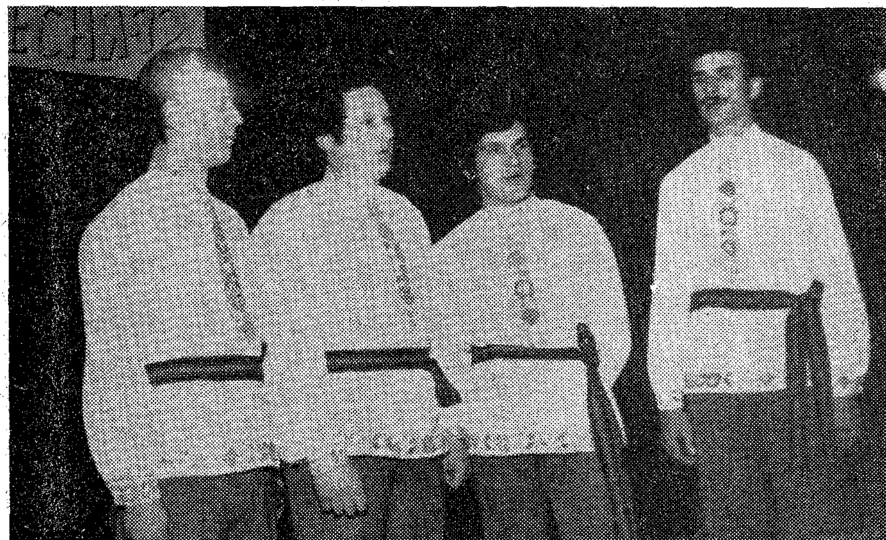
Трашчы — не трашчы, ужо мінулі Вадохрышчы (19.І.).

Якая зіма, такое і лета.

Квартал I Дзён 31		Святы, імяніны		Сонца усх. — зах.
1	**Ч**	**Новы Год. Мечыслава**	**Цімафея**	7,45—15,34
2	П	Макара, Стружыслава	Ігната	7,45—15,35
3	С	Генавефы, Дануты	Ульяны, Пятра	7,45—15,36
4	**Н**	**Яўгенія, Рыгора**	**Анастасіі**	7,44—15,37
5	П	Эдварда, Эмільяна	Паўла	7,44—15,38
6	А	*Трох Каралёў*	*Куцця.* Яўгеніі	7,44—15,39
7	С	Люцыяна, Юльяна	*Каляды*	7,43—15,40
8	Ч	Северына, Мсціслава	*Каляды,* Іосіфа	7,42—15,41
9	П	Марцэліна, Марцыянны	Сцяпана, Хведара	7,42—15,43
10	С	Яна, Дабраслава	Агаты, Феафілы	7,42—15,44
11	**Н**	**Фелікса, Ганараты**	**Марка, Маркіяна**	7,41—15,46
12	П	Чэслава, Бенедыкта	Анісіі, Хвядоры	7,41—15,47
13	А	Веранікі, Багуміла	Меланіі. *Шчодры вечар*	7,40—15,49
14	С	Гіляра, Радагоста	*Новы Год.* Васіля	7,40—15,50
15	Ч	Паўла, Ізідара	Сяргея, Серафіма	7,39—15,52
16	П	Марцэля, Уладзіміра	Малахіі, Гардзея	7,38—15,54
17	С	Антона, Яна	Феакціста	7,37—15,56
18	**Н**	**Пятра, Малгажаты**	**Рыгора**	7,36—15,57
19	П	Генрыка, Марты	*Вадохрышча*	7,35—15,59
20	А	Фабіяна, Себастыяна	Апанаса	7,34—16,00
21	С	Агнешкі, Яраслава	Юрыя, Емяльяна	7,33—16,02
22	Ч	Вінцэнта, Дабраміра	Піліпа	7,32—16,04
23	П	Марыі, Клеменса	Рыгора	7,31—16,06
24	С	Феліцыі, Рафала	Феадосія	7,29—16,08
25	**Н**	**Паўла, Мілоша**	**Таццяны**	7,28—16,10
26	П	Паўліны, Палікарпа	Якуба	7,27—16,11
27	А	Яна, Пшыбыслава	Ніны	7,26—16,13
28	С	Аўгустына, Юльяна	Паўла, Гаўрыіла	7,25—16,15
29	Ч	Францішка, Здзіслава	Леанілы	7,23—16,17
30	П	Мацея, Мартыны	Антона	7,21—16,19
31	С	Яна, Людвікі	Кірыла, Апанаса	7,19—16,21

● 1.І.1919 Утварэнне БССР ● 1.І.1944 Утварэнне КРН ● 1.І.1956 Пачало працаваць Беларускае тэлебачанне ● 17.І.1945 Вызваленне Варшавы ● ● 20.І.1892 Нарадзіўся беларускі рэвалюцыйны дзеяч Б. Тарашкевіч ● 21.І.1924 Памёр У. І. Ленін ● 21.І.1886 Нар. бел. кампазітар А. Туранкоў ● 22.І.1905 Пачатак рэвалюцыі 1905 г. ● 22.І.1906 Нар. бел. паэт А. Александровіч ● 25.І.1949 Утварэнне СЭУ (РВПГ) ● 27.І.1916 Нар. бел. драматург У. Няфёд ● 31.І.1946 Абвяшчэнне Венгерскай Народнай Рэспублікі.

ЛЮТЫ

Квартэт з Дубяжына заняў трэцяе месца ў групе хораў у катэгорыі фальклорнай песні на цэнтральным аглядзе „Беларуская песня — 75“. Фота Я. Цялушэцкага.

ПРЫКАЗКІ І ПРАДКАЗАННІ

Пытаецца люты, ці добра абуты.

Калі кот у лютым на сонейку выграваецца, тады ў сакавіку — на запечку.

Калі ў лютым маразы востра трымаюць, зіме блізкі канец абяцаюць.

Як на Грамніцы (15.II.) распускае, тады рэдкі ўраджай абяцае.

Калі на Грамніцы (15.II.) нап'ецца певень вадзіцы, то на Юрыя (6.V.) наесца вол травіцы.

На Мацея (24.II.) зіма пацее.

Мацеевы (24.II.) ільды абяцаюць доўгія халады.

Квартал I Дзён 29		Святы, імяніны		Сонца усх. — зах.
1	Н	**Ігната, Брыгіды**	**Арсенія, Хведара**	7,17—16,22
2	П	*Грамніцы.* Марыі	Яфіма	7,16—16,23
3	А	Блажэя, Гіпаліта	Максіма, Яўгенія	7,15—16,25
4	С	Андрэя, Юзэфа	Цімафея	7,13—16,27
5	Ч	Агаты, Адэляйды	Клімента, Генадзія	7,11—16,29
6	П	Дароты, Багдана	Ксеніі, Герасіма	7,09—16,31
7	С	Рамуальда, Рышарда	Георгія, Віталія	7,07—16,33
8	Н	**Пятра, Яна**	**Марыі, Язэпа**	7,06—16,35
9	П	Цырыля, Апалоніі	Івана, Дзмітрыя	7,04—16,37
10	А	Яцка, Таміславы	Яфрэма	7,02—16,39
11	С	Марыі	Лаўрэнція	7,00—16,41
12	Ч	Кацярыны, Юльяна	*Трох свяціцеляў*	6,58—16,43
13	П	Анелі, Рыгора	Мікіты	6,57—16,45
14	С	Зенона, Валянціна	Трыфана	6,55—16,47
15	Н	**Юзэфа, Фаўстына**	**Грамніцы**	6,53—16,48
16	П	Дануты, Юльяна	Сямёна, Ганны	6,51—16,50
17	А	Лукаша, Збігнева	Сідара, Кірыла	6,49—16,52
18	С	Шымана, Зузанны	Агаты, Феадосія	6,47—16,54
19	Ч	Кандрата, Марцэля	Вуколы, Хрысціны	6,45—16,56
20	П	Ляона, Людаміра	Парфена, Лукі	6,43—16,58
21	С	Элеаноры, Фелікса	Захара, Хведара	6,41—17,00
22	Н	**Малгажаты, Марты**	**Нікіфара, Панкрата**	6,38—17,02
23	П	Дам'яна, Рамана	Валянціны	6,37—17,04
24	А	Мацея, Богуша	Уласа, Усевалада	6,35—17,06
25	С	Цэзара, Віктара	Аляксея	6,33—17,08
26	Ч	Аляксандра, Міраслава	Зоі, Святланы	6,29—17,10
27	П	Габрыеля, Віктара	Кірыла, Канстанціна	6,27—17,12
28	С	Рамана, Макара	Анісіма, Еўфрасінні	6,25—17,14
29	Н	**Рамана**	**Памфіла, Прафірыя**	6,24—17,15

● 2.II.1943 Перамога пад Сталінградам ● 2.II.1838 Нар. К. Каліноўскі ● 9.II.1957 Першае выступленне драматычнага гуртка БГКТ у Гарадку ● 21.II.1848 Апублікаванне Камуністычнага маніфеста ● 23.II.1918 Першая пераможная бітва Чырвонай Арміі і святкаванне Дня Савецкай Арміі ● 26.II.1956 Першы з'езд БГКТ.

САКАВІК

Народныя спявачкі з Арэшкава занялі першае месца ў катэгорыі фальклорнай песні ў групе хораў на цэнтральным аглядзе „Беларуская песня — 75“. Фота Я. Цялушэцкага.

ПРЫКАЗКІ І ПРАДКАЗАННІ

У марцы яшчэ мерзнуць старцы.
У сакавіку грымоты — у маі снягі.
Калі загрымела на гола, будзе халодная вясна.
Калі жыта ў марцы глядзіць на неба, не есці тады хлеба.
Сухі марац, мокры май — будзе жыта, быццам гай.
Як ідзе дождэжык у сакаўцы, то хлеба будзе ў рукаўцы, а як ідзе дождэжык у маі, то хлеба будзе і на гультаі.
Якія запусты (7.III.), такі і Вялікдзень.
Якія 40 мучанікаў (22.III.), такіх яшчэ 40 дзён.

Квартал I Дзён 31		Святы, імяніны		Сонца усх. — зах.
1	П	Альбіна, Антона	Хведара, Марыянны	6,23—17,16
2	А	Галены, Паўла	Льва, Уласа	6,21—17,18
3	С	Кунегунды, Мартына	Архіпа, Яўгенія	6,19—17,19
4	Ч	Казіміра, Луцыі	Карніла	6,17—17,20
5	П	Вацлава, Еўзебія	Рыгора, Цімафея	6,15—17,22
6	С	Віктара, Ружы	Яўгенні, Маўрыкія	6,12—17,24
7	**Н**	**Тамаша, Мілагосты**	**Запусты. Антона**	6,10—17,26
8	П	*Дзень Жанчын.* Вінцэнта	Івана	6,08—17,28
9	А	Францішка, Кацярыны	Тараса	6,06—17,30
10	С	Цыпрыяна, Бажыслава	Парфіра, Севасціяна	6,03—17,31
11	Ч	Бенедыкта, Канстанціна	Пракопа	6,01—17,32
12	П	Бернарда, Рыгора	Васіля, Кіры, Марыны	5,59—17,34
13	С	Бажэны, Крыстыны	Касіяна	5,57—17,36
14	**Н**	**Ляона, Матыльды**	**Яўдокіі, Антаніны**	5,54—17,38
15	П	Клеменса, Лёнгіна	Фядота, Агафона	5,52—17,40
16	А	Гіляра, Ізабелы	Яўтропія, Кляоніка	5,50—17,42
17	С	Гертруды, Збігнева	Паўла, Якава, Юльяны	5,48—17,43
18	Ч	Эдварда, Цырыля	Адрыяна, Леаніда	5,45—17,45
19	П	Юзафа, Багдана	Аркадзя	5,42—17,46
20	С	Аляксандра, Вінцэнта	Васіля	5,39—17,48
21	**Н**	**Бенедыкта, Любаміра**	**Феафілакта**	5,37—17,50
22	П	Кацярыны, Багуслава	*40 мучанікаў*	5,35—17,52
23	А	Пелагіі, Фелікса	Міхала, Таісы	5,33—17,54
24	С	Марка, Габрыеля	Сафрона, Георгія	5,30—17,56
25	Ч	*Благавешчанне*	Феафана, Шымана	5,29—17,58
26	П	Тодара	Марыі, Нічыпара	5,26—17,59
27	С	Яна, Лідзіі, Эрнеста	Расціслава	5,23—18,01
28	**Н**	**Анелі, Яна**	**Аляксандра**	5,21—18,03
29	П	Еўстахія, Бертальда	Юльяны, Музы	5,19—18,05
30	А	Анелі, Дабраміры	Аляксея	5,17—18,06
31	С	Бальбіны	Кірыла	5,15—18,08

● 2.III.1919 Заснаванне III Інтэрнацыянала ● 4.III.1956 Выхад першага нумара „Нівы“ ● 5.III. 1896 Нар. бел. байкапісец і драматург К. Крапіва ● 12.III.1966 Адкрыццё Беларускага этнаграфічнага музея ў Белавежы ● 18.III.1871 Заснаванне Парыжскай камуны ● 19.III.1965 Тысячны канцэрт эстраднага калектыву БГКТ „Лявоніха“ ● 21.III.1840 Нар. бел. пісьменнік Ф. Багушэвіч ● 22.III.1911 Нар. бел. паэт А. Зарыцкі.

КРАСАВІК

Спяваюць клейніцкія дзяўчаты. Фота Я. Цялушэцкага.

ПРЫКАЗКІ І ПРАДКАЗАННІ

Хоць у красавіку і сонца смажа, часам у полі сняжок ляжа.
Прыйшоў унук па дзеда (Калі выпадзе ў красавіку снег на рэшткі зімовага снегу).
Цёплы красавік, мокры май — будзе жыта, нібы гай.
Гром у красавіку — добрая весць, ужо мароз не зварыць лісць.
Той красавік, што дождзжыкам росіць, шмат садавіны прыносіць.
Жураўлі з цяплом, а ластаўка з лістом.
Якое Благавешчанне (7.IV.), такі і Вялікдзень будзе.

Квартал II Дзён 30		Святы, імяніны		Сонца усх. — зах.
1	Ч	Гражыны, Тодара	Дар'і, Клаўдзія	5,12—18,10
2	П	Францішка, Уладзіслава	Святланы, Галены	5,10—18,12
3	С	Рышарда, Панкраца	Якуба, Фамы	5,08—18,13
4	**Н**	**Ізідара, Вацлава**	**Васіля, Ісакія**	5,06—18,15
5	П	Ірэны, Вінцэнта	Нікана, Лідзіі	5,04—18,17
6	А	Цэлестына	Захара, Арсенія	5,01—18,19
7	С	Даната, Руфіма	*Благавешчанне*	4,59—18,20
8	Ч	Дзіянізія, Радаслава	Аллы, Ларысы, Ірынея	4,56—18,22
9	П	Марыі, Дабраславы	Матроны, Мануіла	4,54—18,24
10	С	Міхала, Макара	Сцяпана, Іоны	4,52—18,25
11	**Н**	**Вербніца. Ляона**	**Марка, Кірыла**	4,50—18,26
12	П	Юльяна, Віктара	Івана	4,47—18,28
13	А	Пшэмыслава	Апалонія, Веньяміна	4,45—18,30
14	С	Юстыны, Валер'яна	Марыі, Яўфімія	4,43—18,32
15	Ч	Анастасіі, Вацлава	Ціта, Палікарпа	4,41—18,33
16	П	Бенедыкта, Урбана	Мікіты, Паўла	4,38—18,35
17	С	Рудольфа, Роберта	Язэпа, Георгія	4,35—18,37
18	**Н**	**Вялікдзень**	**Вербніца. Платона**	4,33—18,39
19	П	**Вялікдзень**	Мяфодзія, Платаніды	4,31—18,40
20	А	Агнешкі, Чэслава	Марціна, Рыгора	4,29—18,42
21	С	Анзельма, Фелікса	Ірадзівона	4,27—18,44
22	Ч	Ляона, Лукаша	Вадзіма	4,25—18,46
23	П	Ежага, Войцеха	Марыі, Іанны	4,22—18,48
24	С	Фідэліса, Рыгора	Анціпа, Марцыяна	4,20—18,50
25	**Н**	**Марка, Яраслава**	**Вялікдзень**	4,18—18,52
26	П	Мажэны, Марцэліны	*Вялікдзень*	4,16—18,54
27	А	Зыты, Тэафіля	Марціна	4,14—18,55
28	С	Паўла, Валерыі	Трафіма, Анастасіі	4,12—18,57
29	Ч	Пятра, Роберта	Агапіі, Ірыны, Нікі	4,10—18,59
30	П	Мар'яна, Кацярыны	Сымона	4,08—19,00

● 4.IV.1945 Вызваленне Венгрыі ● 7.IV.1957 Выйшаў першы нумар „Зоркі“ (дадатак „Нівы“ для дзяцей) ● 11.IV.1973 Заснаванне Федэрацыі Сацыялістычных саюзаў польскай моладзі ● 12.IV.1961 Першы касмічны палёт чалавека — Ю. Гагарына ● 12.IV.1966 Адкрыццё Дома культуры імя К. Каліноўскага ў Гарадку ● 15.IV.1916 Нар. бел. пісьменніца М. Барсток ● 21.IV.1945 Падпісанне Пагаднення аб польска-савецкім супрацоўніцтве ● 22.IV.1870 Нар. У. І. Ленін ● 27.IV.1945 Беларуская ССР прынята ў члены Арганізацыі Аб'яднаных Нацый ● 29.IV.1906 Нар. бел. паэт С. Фамін ● 30.IV.1881 Нар. бел. паэт Я. Журба.

МАЙ

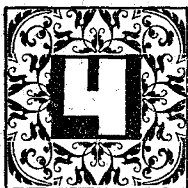
Хор з Белавежы. Фота Я. Цялушэцкага.

ПРЫКАЗКІ І ПРАДКАЗАННІ

Калі зязюлька куе ў маі, нясе весць аб ураджаі.
Калі Юры (6.V.) зайца ў жыце схавае, ураджай багаты абяцае.
Як дождж на Юрыя (6.V.), будзе хлеба і ў дурня.
Як на Юрыя (6.V.) пагода, то на грэчку няўрода.
Юры (6.V.) масціць, а Мікола (19.XII.) гваздзіць.
Першы Мікола (6.V.) — правае лета, другі Мікола (19.XII.) — правая зіма.
На Якуба (12.V.) грэе люба.

Квартал II Дзён 31		Святы, імяніны		Сонца усх. — зах.
1	С	**Свята Працы**	**Віктара, Аўксенція**	4,06—19,01
2	**Н**	**Анатоля, Зыгмунта**	**Хрыстафора, Антона**	4,05—19,03
3	П	Марыі, Антаніны	Анастасія, Гаўрылы	4,03—19,05
4	А	Монікі, Фларыяна	Януарыя, Віталія	4,01—19,07
5	С	Ірэны, Вальдэмара	Віталія, Клімента	3,59—19,08
6	Ч	Яна, Юдыты	Юрыя Пабеданосца	3,57—19,10
7	П	Людмілы, Гізэлі	Саввы, Валянціна	3,55—19,12
8	С	Станіслава	Марка, Сільвестра	3,53—19,13
9	**Н**	**Дзень Перамогі**	**Сцяпана, Глафіры**	3,51—19,14
10	П	Ізідара, Антаніны	Сымона, Сцяпана	3,49—19,16
11	А	Францішка, Мамерта	Віталія, Кірыла Тур.	3,47—19,18
12	С	Дамініка, Панкраца	Мемнона	3,46—19,19
13	Ч	Роберта, Серваца	Якуба	3,45—19,20
14	П	Дабеслава, Баніфаца	Тамары	3,43—19,22
15	С	Зоф'і, Яна	Барыса, Глеба	3,42—19,24
16	**Н**	**Андрэя, Венчыслава**	**Цімафея, Феадосія**	3,40—19,25
17	П	Веранікі, Славаміра	Пелагеі, Сільвона	3,39—19,26
18	А	Фелікса, Аляксандра	Ірыны, Адрыяна	3,37—19,28
19	С	Пятра, Мікалая	*Прапалавенне*	3,36—19,30
20	Ч	Базыля, Бернардына	Анакія, Ніла	3,35—19,31
21	П	Тыматэуша, Доната	Яна, Арсенія, Пімена	3,34—19,32
22	С	Галены, Юліі	Мікалая	3,32—19,34
23	**Н**	**Міхала, Івоны**	**Сымона, Таісы**	3,30—19,36
24	П	Іанны, Зузанны	Кірыла, Мяфодзія	3,29—19,37
25	А	Урбана, Рыгора	Германа, Ермагена	3,26—19,38
26	С	*Дзень Маці.* Філіпа	Глікерыі, Макара	3,27—19,40
27	Ч	*Ушэсце.* Юльюша	Ізідара, Мікіты	3,26—19,41
28	П	Аўгусціна, Яраміра	Пахома, Ісаі	3,25—19,42
29	С	Тэадозіі, Магдалены	Хведара, Музы	3,24—19,43
30	**Н**	**Фелікса, Фердынанда**	**Андроніка, Сцяпана**	3,23—19,45
31	П	Анелі, Петранелі	Аляксандры, Клаўдзіі	3,22—19,46

● I.V.1890 Устанаўленне Свята Працы ● 2.V.1945 Савецкая Армія здабыла Берлін ● 5.V.1818 Нар. К. Маркс ● 5.V.1886 Нар. бел. пісьменнік З. Бядуля ● 8.V.1945 Капітуляцыя гітлераўскай Германіі ● 9.V.1945 Вызваленне Чэхаславакіі ● 9.V.1945 Дзень Перамогі над гітлераўскай Германіяй ● 9.V.1911 Нар. бел. пісьменнік С. Ліхадзіеўскі ● 14.V.1943 Утварэнне ў СССР І Дывізіі імя Т. Касцюшкі ● 14.V.1955 Падпісанне Варшаўскага пагаднення ● 15.V.1882 Нар. бел. драматург і заснавальнік беларускага тэатра У. Галубок ● 15.V.1916 Нар. бел. паэтэса Н. Тарас. ● 16.V.1911 Нар. бел. пісьменнік В. Вітка.

ЧЭРВЕНЬ

Сцэнка з „Машэкі“ Я. Міровіча ў выкананні калектыва з Дабрывады. Фота Я. Цялушэцкага.

ПРЫКАЗКІ І ПРАДКАЗАННІ

Летні дзень год корміць.
На Зялянец (13.VI.) вясны канец.
Калі камарна, то не хлебна.
Калі чэрвень холаду і дажджу не шкадуе, цэлы год зусім змарнуе.
Чэрвень халодны — снежань галодны.
Не тады касіць, калі сонца свеціць, але тады, калі цветам луг расквеціць.

Квартал II Дзён 30		Святы, імяніны		Сонца усх. — зах.
1	А	*Дзень Дзіцяці*	Карніла	3,21—19,47
2	С	Марыі, Эразма	Аляксея, Аляксандра	3,20—19,48
3	Ч	Лешка, Клатыльды	*Ушэсце*	3,19—19,49
4	П	Кароля, Францішка	Васілісы	3,19—19,50
5	С	Валерыі, Баніфаца	Еўфрасінні, Ігара	3,18—19,51
6	**Н**	**Зялёныя Свёнткі**	**Мялеція, Сцяпана**	3,18—19,52
7	П	Роберта, Веслава	Ферапонта	3,18—19,53
8	А	Медарда, Максіма	Аверкія, Галены	3,17—19,54
9	С	Пелагіі, Феліцыяна	Ніла, Хвядоры	3,17—19,55
10	Ч	Багуміла, Малгажаты	Ігната, Мікіты	3,17—19,55
11	П	Фелікса, Барнабы	Хвядосіі	3,16—19,56
12	С	Яна, Ануфрыя	Ісакія	3,15—19,57
13	**Н**	**Люцыяна, Антонія**	**Тройца**	3,15—19,57
14	П	Базыля, Валерыя	*Святадухаў дзень*	3,15—19,57
15	А	Віта, Ялянты	Нічыпара	3,15—19,58
16	С	Аліны, Юстыны, Зенона	Паўлы, Лук'яна	3,15—19,58
17	**Ч**	**Божэ Цяло**	**Марфы, Марыі**	3,15—19,59
18	П	Марка, Эльжбеты	Дарафея, Маркіяна	3,14—19,59
19	С	Герваза, Пратаза	Тэклі, Сасанны	3,14—19,59
20	**Н**	**Богны, Флёрантыны**	**Фядота, Валерыі**	3,14—20,00
21	П	Аліцыі, Алёйза	Хведара, Яфрэма,	3,14—20,00
22	А	Паўліна, Флавія	Кірыла, Аляксандра	3,15—20,01
23	С	Ванды, Зенона	Цімафея, Антаніны	3,15—20,01
24	Ч	*Яна*	Варфаламея, Варнавы	3,16—20,01
25	П	Луцыі, Вільгельма	Ануфрыя, Андрэя	3,17—20,01
26	С	Паўла, Яна	Анны, Акуліны	3,17—20,01
27	**Н**	**Мар'і, Уладзіслава**	**Елісея, Мяфодзія**	3,17—20,01
28	П	Ляона, Ірэнеуша	Амоса, Мадэста	3,18—20,00
29	А	*Пятра, Паўла*	Ціхана, Яўтропія	3,18—20,00
30	С	Эміліі, Люцыны	Мануіла, Савела	3,19—20,00

● 1-3.VI.1946 I Кангрэс Таварыства польска-савецкай дружбы ● 8.VI.1969 Узнікненне Рэвалюцыйнага ўрада Рэспублікі Паўднёвага В'етнама ● 8.VI.1958 Пры „Ніве“ створана літаратурнае аб'яднанне „Белавежа“ ● 9.VI.1943 I з'езд Саюза польскіх патрыётаў у Маскве ● 13.VI.1958 Першая перадача на беларускай мове па Беластоцкаму радыё ● 16.VI.1911 Нар. бел. кампазітар Д. Лукас. ● 16.VI.1963 Першы палёт у космас жанчыны — В. Церашковай ● 22.VI.1941 Пачатак гітлераўскай агрэсіі на СССР ● 24.VI.1925 Заснаванне пасольскага клуба „Грамада“ ● 24.VI.1838 Нар. польскі мастак Я. Матэйка.

Ліпень

„Дажынкі" ў выкананні калектыву з Меляшкоў. Фота Я. Цялушэцкага.

ПРЫКАЗКІ І ПРАДКАЗАННІ

Многа ягад летам — траскучыя маразы зімою.
Калі грыбна, то не хлебна.
Калі ў ліпені прыпячэ, тады ў студзені прыцісне.
Прыйшоў Пятрок (12.VII.) — апаў лісток, прыйшоў Ільля (2.VIII.) — апала два, прыйшоў Спас (19.VIII.) — на ўсё час.
Чаго ліпень з жніўнем не ўпякуць, таго верасень не ўсмажыць.
Як па Пятрэ (12.VII.), то і па цяпле.
Да Пятра (12.VII.) сена і пад карчом сохне, а па Пятры не хоча і на карчы.

Квартал III Дзён 31		Святы, імяніны		Сонца усх. — зах.
1	Ч	Галіны, Мар'яна	Ляонція, Іпацыя	3,19—20,00
2	П	Марыі, Урбана	Іуды	3,20—19,59
3	С	Яцка, Анатоля	Мяфодзія, Апанаса	3,20—19,59
4	**Н**	**Тодара, Інацэнта**	**Юльяна, Цярэнція**	3,21—19,58
5	П	Караліны, Антонія	Галакціёна, Юльяны	3,22—19,58
6	А	Луцыі, Дамінікі	Агрыпіны, Язэпа	3,23—19,57
7	С	Цырыля, Мяфодзія	*Яна*	3,24—19,56
8	Ч	Эльжбеты, Пракопа	Фяўроніі	3,25—19,56
9	П	Зенона, Веранікі	Давіда, Дзяніса	3,26—19,56
10	С	Філіпа, Амеліі	Іанны, Інесы	3,27—19,55
11	**Н**	**Ольгі, Пелагіі**	**Івана, Сяргея**	3,28—19,55
12	П	Яна, Гвальберта	*Пятра, Паўла*	3,29—19,54
13	А	Эрнеста, Малгажаты	12 ап. Арсенія,	3,30—19,53
14	С	Марцэліна, Банавентура	Кузьмы, Дзям'яна	3,31—19,52
15	Ч	Генрыка, Уладзіміра	Юліты, Ювеналія	3,32—19,51
16	П	Марыі, Еўстахія	Анатолія, Піліпа	3,33—19,50
17	С	Багдана, Аляксея	Андрэя, Хвядоццi	3,34—19,49
18	**Н**	**Каміля, Шымана**	**Сяргея, Анны**	3,35—19,48
19	П	Вадзіслава, Вінцэнта	Валянціна, Лукі	3,36—19,47
20	А	Чэслава, Гераніма	Фамы, Евангела	3,38—19,45
21	С	Андрэя, Данеля	Пракопа, Феафіла	3,39—19,44
22	**Ч**	**Свята Адраджэння**	**Панкрата, Кірыла**	3,40—19,43
23	П	Богны, Апалінара	Апалона, Антона	3,42—19,42
24	С	Крыстыны, Кінгі	Яўфіміі, Вольгі	3,44—19,40
25	**Н**	**Якуба, Крыстофа**	**Іларыя, Хведара**	3,45—19,39
26	П	Анны, Міраславы	Серапіёна, Сцяпана	3,46—19,37
27	А	Юліі, Наталлі	Юста, Анісіма	3,48—19,35
28	С	Віктара, Інацэнта	Уладзіміра, Кірыка	3,50—19,34
29	Ч	Алафа, Марты	Юліі, Алеўціны	3,51—19,33
30	П	Юліты, Людмілы	Маргарыты, Лазара	3,52—19,32
31	С	Ігната, Любаміра	Емельяна, Якінфа	3,54—19,30

● 6.VII.1971 Пастанова аб бясплатным лячэнні сялян ● 7.VII.1900 Нар. бел. пісьменнік К. Чорны ● 8.VII.1882 Нар. бел. паэт Я. Купала ● ● 15.VII.1410 Бітва пад Грунвальдам ● 15.VII.1876 Нар. бел. пісьменніца А. Пашкевіч-Цётка ● 21.VII.1944 Утварэнне ПКВН ● 22.VII.1944 Абвяшчэнне Маніфеста ПКВН ● 22.VII.1952 Прыняццё Канстытуцыі Народнай Польшчы ● 22.VII.1916 Нар. бел. пісьменнік У. Юрэвіч ● 24.VII.1911 Нар. бел. пісьменнік А. Астрэйка ● 27.VII.1944 Вызваленне Беластока ● 30.VII.1920 Утварэнне Часовага рэвалюцыйнага камітэта Польшчы ў Беластоку.

ЖНІВЕНЬ

Беластоцкія „Каласкі“. Фота Я. Цялушэцкага.

ПРЫКАЗКІ І ПРАДКАЗАННІ

Пачаткі жніўняў пагодныя прарочаць зімы лагодныя.
Калі ў першым тыдні жніўня пагода сталая, зіма будзе белая і трывалая.
Калі ў жніўні з поўначы дуе, тады доўгую суш шыкуе.
Калі ў жніўні верас расцвітае, кароткая восень хутка праміная.
Ільля (2.VIII.) наробіць гнілля.
Ганна (7.VIII.) — асенняя панна.
Пасля Ганкі (7.VIII.) халодныя вечары і ранкі.

Квартал III Дзён 31		Святы, імяніны		Сонца усх. — зах.
1	**Н**	**Пятра, Юстына**	**Макрыны, Серафіма**	3,56—19,28
2	П	Карыны, Густава	*Ільі*	3,57—19,26
3	А	Лідзіі, Аўгусціны	Сямёна, Ануфрыя	3,59—19,24
4	С	Дамініка, Пратаза	Марыі, Магдаліны	4,01—19,23
5	Ч	Марыі, Станіслава	Трафіма, Апалінара	4,02—19,21
6	П	Славы, Якуба	Барыса, Глеба	4,03—19,19
7	С	Дароты,Канрада	Ганны, Алімпіяды	4,05—19,17
8	**Н**	**Цыпрыяна, Эмільяна**	**Ермалая, Параскевы**	4,07—19,15
9	П	Рамана, Рамуальда	Панцеляймона	4,09—19,13
10	А	Барыса, Ваўжынца	Прахора, Ніканора	4,10—19,11
11	С	Зузанны, Філамены	Калініка, Серафімы	4,11—19,09
12	Ч	Клары, Гілярыя	Андроніка, Валянціна	4,13—19,07
13	П	Дзіяны, Гіпаліта	Еўдакіма, Юліты	4,15—19,06
14	С	Альфрэда, Эўзебія	*Маккавеяў*	4,16—19,04
15	**Н**	**Успенне**	**Сцяпана, Васілія**	4,17—19,02
16	П	*Роха*	Кузьмы, Антона	4,19—19,00
17	А	Яцка, Мірона	Еўдакіі	4,21—18,58
18	С	Галены, Браніслава	Яўсігнія, Нонны	4,22—18,56
19	Ч	Юльяна, Баляслава	*Спаса*	4,24—18,54
20	П	Бернарда, Сабяслава	Дамеція, Пімена	4,26—18,51
21	С	Іанны, Францішкі	Леаніда, Емяльяна	4,28—18,49
22	**Н**	**Цэзара, Тыматэуша**	**Юльяна, Дзмітрыя**	4,29—18,47
23	П	Філіпа, Апалінара	Лаўрэна, Рамана	4,31—18,45
24	А	Ежага, Бартламея	Сасанны, Раісы	4,33—18,43
25	С	Луізы, Людвіка	Фоція, Аляксандра	4,35—18,41
26	Ч	Марыі, Зэфірыны	Максіма, Ціхана	4,36—18,39
27	П	Юзафа, Калясанта	Міхея, Хвядосія	4,38—18,36
28	С	Аўгустына, Вышаміра	*Успенне*	4,40—18,33
29	**Н**	**Яна, Сабіны**	**Дзяміда, Якіма**	4,42—18,31
30	П	Ружы, Шчэснага	Мірона, Паўла	4,43—18,29
31	А	Багдана, Раймунда	Іларыёна, Паўла	4,45—18,27

● 1.VIII.1914 Пачатак I сусветнай вайны ● 1.VIII.1944 Пачатак Варшаўскага паўстання ● 6.VIII.1945 Амерыканцы кінулі атамную бомбу на Хірасіму ● 8.VIII.1893 Нар. М. Навотка ● 15.VIII.1945 Вызваленне Карэі ● 15.VIII.1944 Загінуў Э. Тэльман ● 21.VIII.1906 Нар. бел. пісьменнік М. Паслядовіч ● 23.VIII.1944 Вызваленне Румыніі ● 29.VIII.1918 Дэкрэт Савета народных камісараў Савецкай Расіі аб праве польскага народа на незалежнасць.

ВЕРАСЕНЬ

Танцавальны калектыў Бельскага беларускага ліцэя. Фота А. Карпюка.

ПРЫКАЗКІ І ПРАДКАЗАННІ

Які верасня першы дзень, уся восень такая.
Калі ў верасні птушкі ў тлушчы, зіма ў траскучым марозе.
Жоравы ляцяць высока — зіма яшчэ далёка.
Прыйшоў Багач (21.IX.) — кідай рагач, бяры сявеньку — сей памаленьку.
Калі пыл на баране, дык і блін на рэшаце.
Прыйшла Прачыста (21.IX.) — на полі чыста.
Дождж на Міхала (29.IX.) — зіма не будзе сталай.

Квартал III Дзён 30		Святы, імяніны		Сонца усх. — зах.
1	С	Ідзія, Браніслава	Андрэя, Фёклы	4,47—18,25
2	Ч	Сцяпана, Юльяна	Самуіла, Сявіра	4,49—18,22
3	П	Ізабелы, Шымана	Фадзея, Вассы	4,50—18,20
4	С	Разаллі, Лільяны	Агафоніка, Яўлаллі	4,51—18,18
5	**Н**	**Дароты, Ваўжынца**	**Калініка**	4,53—18,16
6	П	Беаты, Яўгенія	Яўціхія, Арсенія	4,55—18,13
7	А	Рэгіны, Мельхіёра	Варфаламея, Ціта	4,56—18,11
8	С	*Сеўнай.* Радаслава	Адрыяна, Наталлі	4,58—18,09
9	Ч	Пятра, Сяргея	Пімена, Ліверыя	5,00—18,07
10	П	Лукаша, Мікалая	Майсея, Анны	5,02—18,04
11	С	Яцка, Прота	*Усячэнне гл. І. Хр.*	5,03—18,02
12	**Н**	**Марыі, Гвідона**	**Аляксандра**	5,05—18,00
13	П	Філіпа, Яўгеніі	Кіпрыяна, Генадзія	5,06—17,58
14	А	Цыпрыяна, Бернарда	Сымона, Марфы	5,08—17,55
15	С	Альбіна, Нікадзіма	Маманта, Івана	5,09—17,52
16	Ч	Эдыты, Карнеля	Анфіма, Васілісы	5,11—17,50
17	П	Юстына, Францішка	Майсея, Вавіла	5,13—17,48
18	С	Ірэна, Юзэфа	Захара, Раісы	5,15—17,45
19	**Н**	**Януара, Канстанцыі**	**Рамана, Кірыла**	5,16—17,42
20	П	Філіпіны, Яўстахія	Сазонта, Івана	5,17—17,40
21	А	Гіпаліта, Матэуша	*Прачыстая*	5,19—17,38
22	С	Тамаша, Маўрыца	Якіма, Анны	5,21—17,36
23	Ч	Тэклі, Багуслава	Клімента, Пятра	5,23—17,33
24	П	Герарда, Тодара	Сяргея, Германа	5,25—17,31
25	С	Аўрэліі, Ладыслава	Юльяна, Хведара	5,27—17,29
26	**Н**	**Юстыны, Цыпрыяна**	**Карніла, Валерыяна**	5,28—17,27
27	П	Космы, Дам'яна	*Уздзвіжэнне Кр. Гасп.*	5,30—17,24
28	А	Марка, Вацлава	Мікіты, Філафея	5,32—17,21
29	С	Міхала, Міхаліны	Яўфіміі, Людмілы	5,33—17,20
30	Ч	Зоф'і, Гераніма	Веры, Надзеі, Любові	5,34—17,17

● 1.IX.1939 Нападзенне гітлераўскай Германіі на Польшчу — пачатак II сусветнай вайны ● 1.IX.1882 Узнікненне партыі „Пралетарыят" ● 1.IX. 1906 выхад першага нумара першай легальнай беларускай газеты „Наша доля" ● 1.IX.1943 Адпраўка I Дывізіі імя Т. Касцюшкі на фронт ● 2.IX.1945 Капітуляцыя Японіі — канец II сусветнай вайны ● 4.IX.1906 Нар. бел. пісьменнік І. Дуброўскі ● 5.IX.1901 Нар. бел. пісьменнік В. Вольскі ● 6.IX.1944 Дэкрэт ПКВН аб зямельнай рэформе ● 9.IX.1944 Вызваленне Балгарыі.

КАСТРЫЧНІК

Харавы калектыў з Паўлаў. Фота М. Гайдука.

ПРЫКАЗКІ І ПРАДКАЗАННІ

Кастрычнік ходзіць па краю — выганяе птушак з гаю.
Кастрычнік такі, які сакавік быў.
Калі клён рана лісць скідае, суровую зіму абяцае.
Восень кажа: „Ураджу“, вясна кажа: „Яшчэ пагляджу“.

Квартал IV Дзён 31		Святы, імяніны		Сонца усх. — зах.
1	П	Дануты, Рэмігіюша	Зоф'і, Ірыны, Арыядны	5,36—17,14
2	С	Тэафіля, Дзіяніза	Трафіма, Хведара	5,38—17,12
3	**Н**	**Тэрэзы, Герарда**	**Яўстафія, Міхаіла**	5,40—17,10
4	П	Разаліі, Францішка	Кандрата, Андрэя	5,41—17,08
5	А	Пляцыда, Апалінара	Іоны, Фокі	5,45—17,03
6	С	Артура, Бруно̇на	Андрэя, Іраіды	5,45—17,02
7	Ч	Марыі, Марка	Фёклы, Уладзіслава	5,46—17,01
8	П	Брыгіды, Пелагеі	Сяргея, Еўфрасінні	5,48—16,59
9	С	Людвіка, Дзіяніза	Івана, Яфрэма	5,50—16,56
10	**Н**	**Пауліны, Францішка**	**Пімена, Ігната**	5,52—16,54
11	П	Эміля, Альдоны	Харытона, Вячаслава	5,53—16,52
12	А	*Дзень Войска Польск.*	Феафана	5,55—16,50
13	С	Тэафіля, Эдварда	Рыгора, Міхала	5,57—16,47
14	Ч	*Дзень Настаўніка*	*Пакрова*	5,59—16,45
15	П	Тэрэзы, Ядвігі	Юстыны, Канстанціна	6,01—16,43
16	С	Гаўла, Амбражэя	Дзяніса	6,02—16,41
17	**Н**	**Віктара, Малгажаты**	**Ерафея, Гурыя**	6,04—16,38
18	П	Юльяна, Лукаша	Пятра, Аляксея	6,06—16,36
19	А	Пятра, Земавіта	Фамы, Макара	6,08—16,34
20	С	Ірэны, Клеапатры	Сяргея, Юльяна	6,09—16,32
21	Ч	Уршулі, Гіляра	Пелагеі, Таісіі	6,11—16,30
22	П	Філіпа, Кардуля	Якуба, Андроніка	6,13—16,28
23	С	Тодара, Севярына	Яўлампія, Васіяна	6,15—16,26
24	**Н**	**Рафала, Марціна**	**Піліпа, Зінаіды**	6,16—16,24
25	П	Інгі, Крысціна	Андроніка, Кузьмы	6,18—16,22
26	А	Луцыяна, Эварыста	Карпа, Веніяміна	6,20—16,20
27	С	Івоны, Сабіны	Назара, Параскевы	6,23—16,18
28	Ч	Тадэуша, Шымана	Лук'яна, Яўфімія	6,24—16,16
29	П	Эўзебіі, Віялеты	Лонгіна	6,26—16,13
30	С	Зенобіі, Пшэмыслава	Восія, Андрэя	6,28—16,11
31	**Н**	**Урбана, Сатурніна**	**Лукі, Язэпа**	6,30—16,09

● 1.X.1956 Пачало працаваць аддзяленне беларускай філалогіі Варшаўскага універсітэта ● 1.X.1949 Утварэнне Кітайскай Народнай Рэспублікі ● 4.X.1957 Запушчан I штучны спадарожнік Зямлі (СССР) ● 5.X.1906 Нар. бел. пісьменнік А. Салагуб ● 7.X.1949 Утварэнне Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі ● 11.X.1916 Нар. бел. паэтэса Э. Агняцвет ● 12.X.1943 Бітва пад Леніна. Дзень Войска Польскага ● 21.X.1921 Нар. бел. паэт І. Муравейка ● 24.X.1945 Утварэнне Арганізацыі Аб'яднаных Нацый (ААН) ● 26.X.1945 Утварэнне Сусветнай Дэмакратычнай Федэрацыі Жанчын.

ЛІСТАПАД

Спявачкі з Гарадка. Фота Я. Цялушэцкага.

ПРЫКАЗКІ І ПРАДКАЗАННІ

Яшчэ лістапад не настаў, а лісць з дрэваў апаў.
Цвітуць дрэвы ў лістападзе — зіма аж да мая засядзе.
У лістападзе пуста ў садзе.
У лістападзе загрымела, гаспадару вясна прыснілася.
У лістападцы поўна капусты ў кадцы.
У лістападзе мароз — на сакавік рыхтуй воз.
Першы сняжок у балота падае — лёгкую зіму кліча.

Квартал IV Дзён 30		Святы, імяніны		Сонца усх. — зах.
1	**П**	**Усіх Святых**	**Клеапатры**	6,31—16,07
2	А	Багдана, Бажыдара	Арцёма, Матроны	6,32—16,05
3	С	Сільвіі, Губерта	Іларыёна, Якуба	6,34—16,03
4	Ч	Кароля, Альгерда	*Казанскай.* Аверкія	6,36—16,01
5	П	Эльжбеты, Славаміра	Якуба, Ігната	6,38—16,00
6	С	Фелікса, Леанарда	Івана, Афанасія	6,40—15,58
7	**Н**	**Вялікая Кастр. рэв.**	**Маркіяна, Анастасія**	6,42—15,56
8	П	Северына, Віктарына	*Дзмітрыя*	6,44—15,54
9	А	Урсына, Тодара	Нестара, Марка	6,46—15,53
10	С	Андрэя, Людаміра	Іова, Параскевы	6,48—15,51
11	Ч	Марціна, Бартламея	Анастасіі, Клаўдзія	6,50—15,49
12	П	Рэнаты, Вітальда	Зіновія, Марка	6,52—15,48
13	С	Мікалая, Станіслава	Спірыдона, Нікадзіма	6,53—15,47
14	**Н**	**Серафіна, Ваўжынца**	**Кузьмы, Дзям'яна**	6,55—15,45
15	П	Альберта, Леапольда	Маркіяна	6,57—15,44
16	А	Эдмунда, Гертруды	Язэпа, Агапія	6,59—15,43
17	С	Саламеі, Рыгора	Нікандра, Сымона	7,00—15,42
18	Ч	Анелі, Рамана	Галакціёна, Рыгора	7,02—15,40
19	П	Эльжбеты, Севярыны	Аляксандры, Клаўдзіі	7,04—15,39
20	С	Фелікса, Анатоля	Фядота, Кірыла	7,06—15,38
21	**Н**	**Януша, Конрада**	**Міхала**	7,07—15,37
22	П	Марка, Цэцыліі	Анісіфара, Парфіра	7,09—15,35
23	А	Феліцыты, Клеменса	Яраста, Радзівона	7,11—15,34
24	С	Яна, Флёры	Віктара, Максіма	7,12—15,33
25	Ч	Эразма, Кацярыны	Івана, Ніла	7,13—15,32
26	П	Конрада, Сільвестра	Івана, Нічыпара	7,15—15,31
27	С	Валерыяна, Віргілія	*Піліпа*	7,17—15,30
28	**Н**	**Рыгора, Здзіслава**	**Гурыя, Самона**	7,18—15,30
29	П	Блажэя, Сатурніна	Мацвея, Сяргея	7,19—15,29
30	А	Андрэя, Маўры	Рыгора, Нікана	7,21—15.29

● 3.XI.1882 Нар. Я. Колас ● 7.XI.1917 Пачатак Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі ● 7.XI.1896 Нар. бел. пісьменнік М. Чарот ● 9.XI.1958 створаны навуковы гурток пры ГП БГКТ ● 11.XI.1918 Заканчэнне І сусветнай вайны ● 11.XI.1881 Нар. бел. кампазітар В. Яфімаў ● 13.XI.1960 Першы канцэрт „Лявоніхі“ ● 20.XI.1901 Нар. бел. пісьменнік Міхась Зарэцкі ● 26.XI.1924 Утварэнне Мангольскай Народнай Рэспублікі ● 29.XI.1956 Утварэнне Фронта адзінства народу (ФАН) ● 29.XI.1945 Утварэнне Федэратыўнай Народнай Рэспублікі Югаславіі.

СНЕЖАНЬ

Народны квартэт з Тапчыкалаў. Фота Я. Цялушэцкага.

ПРЫКАЗКІ І ПРАДКАЗАННІ

Як у пачатку снежня сонца няма, хутка настане зіма.
Снежань з грымотамі — год з вятрамі.
Калі ў снежні часта дзьме, у сакавіку і красавіку часта лье.
Позняя зіма доўга трымаецца.
Колькі адзін Мікола (19.XII.) дасць снегу, столькі другі (22.V.) дасць травы.
Да Міколы (19.XII.) няма зімы ніколі.
Як Варвара паварыць (17 XII.), то Мікола (19.XII.) прыгвоздзіць.
На Варвару плюшчыць (17.XII.), то на Каляды трашчыць.
Слабая зіма — марнае лета.

Квартал IV Дзён 31		Святы, імяніны		Сонца усх. — зах.
1	С	Наталлі, Элігіуша	Платона, Рамана	7,22—15,28
2	Ч	Бальбіны, Паўліны	Аўдзея, Іларыёна	7,23—15,28
3	П	Францішка, Ксавера	Рыгора, Прокла	7,24—15,27
4	С	Барбары	*Увядз. у хр. Пр. Баг.*	7,26—15,27
5	**Н**	**Сабы, Крыспіна**	**Хілімона, Валерыяна**	7,28—15,26
6	П	Мікалая, Эмільяна	*Аляксандра Неўскага*	7,29—15,26
7	А	Амбражэя, Марціна	*Кацярыны*	7,30—15,25
8	С	Марыі	Клімента, Пятра	7,31—15,25
9	Ч	Веслава, Леакадзіі	Інакенція, Алімпія	7,32—15,25
10	П	Юліі, Данеля	Якуба, Паладзія	7,33—15,25
11	С	Дамазага, Вальдэмара	Сцяпана, Васілія	7,34—15,24
12	**Н**	**Адэляйды, Аляксандра**	**Парамона, Філумена**	7,35—15,24
13	П	Луцыі, Атыліі	*Андрэя*	7,36—15,24
14	А	Альфрэда, Ізідара	Навума, Філарэта	7,37—15,23
15	С	Цэліны, Вальдэмара	Авакума, Фіяфіла	7,38—15,23
16	Ч	Альбіны, Здзіславы	Івана	7,39—15,23
17	П	Алімпіі, Лазара	*Варвары*	7,40—15,23
18	С	Грацыяна, Багуслава	Саввы, Гурыя	7,41—15,23
19	**Н**	**Урбана, Дарыуша**	**Мікалая**	7,41—15,24
20	П	Дамініка, Багумілы	Амбражэя, Ніла	7,42—15,24
21	А	Тамаша, Севярына	Патапа, Анфісы	7,42—15,25
22	С	Зенона, Ганараты	Ганны	7,43—15,25
23	Ч	Вікторыі, Славаміры	Фамы, Міны	7,43—15,26
24	П	Адама, Евы	Даніла, Нікана	7,44—15,26
25	**С**	**Каляды**	Спірыдона, Аляксандра	7,44—15,27
26	**Н**	**Каляды. Шчэпана**	**Яўгенія. Арсенія**	7,44—15,27
27	П	Яна, Максіма	Калініка, Апалона	7,45—15,28
28	А	Тэафіліі, Цэзара	Паўла, Сцяпана	7,45—15,29
29	С	Тамаша, Дамініка	Агея, Феафанні	7,45—15,30
30	Ч	Сабіны, Яўгенія	Даніла, Азарыя	7,45—15,31
31	П	Сільвестра, Меланіі	Севасціяна, Зоі	7,45—15,32

● 5.XII.1936 Прыняццё Канстытуцыі [redacted] ● 6-7.XII.1971 VI з'езд ПАРП ● 6-13.XII.1945 I з'езд ППР ● 9.XII.1891 Нар. бел. паэт М. Багдановіч ● 15-21.XII.1948 Аб'яднаўчы кангрэс ППР і ППС, заснаванне ПАРП ● 16.XII.1918 Заснаванне Камуністычнай партыі Польшчы ● 23.XII.1906 Нар. бел. драматург К. Губарэвіч ● 24.XII.1798 Нар. А. Міцкевіч ● 30.XII.1922 Утварэнне Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік ● 31.XII.1944 Утварэнне Часовага ўрада ПНР.